

PROTOKÓŁ
z Narady Techniczno-Gospodarczej dla Nadleśnictwa Opole,
zwołanej w celu końcowych ustaleń w sprawie organizacji prac urzędniowych
i oceny gospodarki leśnej za okres obowiązywania poprzedniego planu urzędzenia lasu
oraz oceny projektu planu urzędzenia lasu

Narada odbyła się w dniu 26 października 2023 r. w formie hybrydowej: w Siedzibie RDLP w Katowicach przy ul. Świętego Huberta 43/45 oraz wideokonferencji poprzez platformę Cisco Webex.

Naradzie przewodniczył Zastępca Dyrektora ds. Gospodarki Leśnej RDLP w Katowicach Hubert Wiśniewski.

Dyrektor RDLP z około miesięcznym wyprzedzeniem skierował zaproszenie do udziału w naradzie do przedstawicieli:

starostów powiatów, prezydentów, burmistrzów, wójtów, przewodniczących rad gmin i powiatów, przedstawicieli znanych lokalnych organizacji społecznych i organizacji zainteresowanych ochroną przyrody w lasach Nadleśnictwa, przedstawicieli lokalnych przedsiębiorców leśnych (ZUL, odbiorcy i przetwórcy drewna), Straży Pożarnej, PZŁ, Departamentu Leśnictwa w Ministerstwie Środowiska, Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego, Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska, Komendy Wojewódzkiej Państwowej Straży Pożarnej, Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków, Polskiej Izby Gospodarczej Przemysłu Drzewnego, stowarzyszeń, instytucji i organów działających na terenie nadleśnictwa, redaktorów lokalnych mediów oraz emerytowanego Nadleśniczego.

W spotkaniu z urzędu udział wzięli również Wykonawcy prac tj. BULiGL oraz pracownicy PGL LP, w tym przedstawiciel DGLP, RDLP, Nadleśnictwa.

Zaproszone podmioty i osoby z wyprzedzeniem otrzymały drogą email z RDLP wszystkie referaty i koreferaty, które były prezentowane na spotkaniu.

Ogółem zaproszono 108 podmiotów i osób (z wyłączeniem pracowników BULiGL oraz PGL LP), a w spotkaniu udział wzięło 21 osób (nie licząc pracowników BULiGL oraz PGL LP).

Szczegółowa lista osób zaproszonych oraz osób, które faktycznie wzięły udział w naradzie jest załącznikiem do protokołu.

Część A: końcowe ustalenia w sprawie organizacji prac urzędniowych oraz ocena gospodarki leśnej za okres obowiązywania poprzedniego planu urzędzenia lasu.

Naradę otworzył Zastępca Dyrektora RDLP w Katowicach. Po omówieniu formy przebiegu narady Dyrektor wskazał na dwa zasadnicze cele spotkania jakimi są analiza zrealizowanej przez Nadleśnictwo gospodarki minionego okresu oraz podsumowanie projektu nowego PUL dla Nadleśnictwa Opole będącego efektem niemal dwu letniej pracy wykonawcy nad jego przygotowaniem.

Następnie przystąpił do powitania uczestników narady i poprosił aby uczestnicy formułowali wypowiedzi w sposób zwięzły celem sprawnego przeprowadzenia narady.

Przedstawiciel Wydziału Urządzania Lasu RDLP w Katowicach omówił kwestie techniczne przebiegu narady wskazując, iż osoby chętne do udziału w naradzie powinny zapoznać się z przesłaną pocztą email instrukcją i logować postępując się imieniem i nazwiskiem celem identyfikacji oraz wpisania na listę uczestników.

Wskazał aby zgłaszać się do bezpośredniej wypowiedzi za pośrednictwem czatu. Uczestnicy zostali również poinformowani, iż przebieg narady jest rejestrowany (nagrywany) na potrzeby spisania protokołu.

Następnie Naczelnik Wydziału Urządzania Lasu RDLP w Katowicach nawiązując do zakresu narady obejmującej zarówno zagadnienia realizacji PUL w minionym okresie gospodarczym jak również zagadnienia nowo opracowanego projektu PUL na kolejny okres gospodarczy przedstawił podstawy formalnoprawne opracowywanego projektu planu urządzenia lasu oraz harmonogram obrad, następnie omówił kolejne etapy realizacji prac nad projektem planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa, zwracając szczególną uwagę na etap konsultacji społecznych. Zgodnie z procedurą strategicznej oceny oddziaływania na środowisko projekt planu urządzenia lasu i prognoza oddziaływania na środowisko tego planu zostaną poddane opiniowaniu przez właściwą RDOŚ i PWIS, jak również poddane konsultacji społecznej, poprzez wyłożenie do publicznego wglądu na okres 21 dni w celu składania wniosków do projektu PUL. Informacja o konsultacjach społecznych zostanie zamieszczona na stronach BIP RDLP w Katowicach oraz poprzez ogłoszenie w lokalnej prasie. Informacja o zatwierdzeniu projektu PUL również zostanie zamieszczona na stronach BIP RDLP w Katowicach.

Ocena gospodarki leśnej za okres obowiązywania poprzedniego planu urządzenia lasu

Zgodnie z harmonogramem zaprezentowano referaty i wystąpienia uczestników:

I. Referat nadleśniczego przedstawiający analizę gospodarki leśnej w minionym okresie (01.01.2014 r. – 31.12.2023 r.).

Nadleśniczy w swoim referacie, omówił szczegółowo następujące tematy:

1. Ogólną charakterystykę Nadleśnictwa Opole (zarys historyczny, położenie administracyjne, podział na obręby i leśnictwa).
2. Zmiany w stanie posiadania z podkreśleniem dodatniego bilansu.
3. Porównanie zaplanowanych zadań gospodarczych za ubiegłe dziesięciolecie z ich wykonaniem w kontekście klęski suszy, która zdeterminowała gospodarkę leśną w minionym dziesięcioleciu.
4. Rozmiar wykonanych prac z zakresu hodowli i pielęgnacji lasu.
5. Jakość upraw i młodników oraz zgodność z typami siedliskowymi.
6. Ocenę odnowień podokapowych oraz upraw i młodników po rębniach złożonych.
7. Ocenę stanu zdrowotnego i sanitarnego lasu.
8. Szkody od zwierzyny w uprawach, młodnikach i drzewostanach.
9. Szkody powodowane przez pożary.
10. Szkody powodowane przez owady.
11. Szkody powodowane przez grzyby i jemiolę.
12. Zanieczyszczenie środowiska.
13. Gospodarka łowiecka.
14. Ocenę realizacji programu ochrony przyrody oraz wykonania zadań wynikających z planów ochrony obiektów, dla których takie plany zostały zatwierdzone.
15. Porównanie powierzchni leśnej i zasobów drzewnych w kolejnych planach urządzenia lasu.
16. Zagadnienia związane z edukacją leśną.

Szczegóły znajdują się w w/w referacie.

Przewodniczący komisji zasugerował potrzebę dodatkowego omówienia, w ramach dyskusji, zagadnień związanych z udostępnianiem lasów w celach rekreacyjno-turystycznych w związku z położeniem Nadleśnictwa w obrębie miasta wojewódzkiego i związanych z tym dodatkowych funkcji.

II. Referat Kierownika Zespołu Ochrony Lasu w Opolu.

Kierownik ZOL w Opolu zaprezentował hylopatologiczną charakterystykę stanu lasu w oparciu o Instrukcję Ochrony Lasu. Przedstawił ogólne informacje dotyczące ochrony lasu jako dziedziny wiedzy leśnej oraz działań gospodarczych służących zabezpieczeniu lasu przed szkodami wyrządzanymi przez czynniki abiotyczne i biotyczne. Scharakteryzował kryteria według których dokonuje się oceny stanu ogólnej ochrony lasu na podstawie zdarzeń w okresie 2014-2023 z uwzględnieniem czynników szkodotwórczych, natężenia ich występowania oraz istotności gospodarczej.

Podkreślił że 20-30% drzewostanów nadleśnictwa posiada cechę wysokiego lub bardzo wysokiego ryzyka uszkodzenia przez wiatr.

Omówił poszczególne czynniki i zjawiska szkodotwórcze, jakie wystąpiły w latach 2014-2023 oraz zestawiał udział poszczególnych grup czynników szkodotwórczych.

Wskazał ekstremalną suszę, która wystąpiła w 2015 roku jako najbardziej istotny czynnik determinujący stan zdrowotny drzewostanów w minionym dziesięcioleciu, powodując dziesięciokrotny wzrost potrzeb realizacji cięć związanych z usuwaniem wydzielającego się posuszu. Spośród dziewięciu nadleśnictw Opolszczyzny blisko 1/3 całości usuniętego w latach 2015-2021 posuszu, przypadało na Nadleśnictwo Opole.

Podkreślił, że wydzielanie posuszu w dużej mierze uzależnione było od uwilgotnienia siedlisk. Najbardziej dotkliwe uszkodzenia wystąpiły na siedliskach wilgotnych.

W warunkach deficytu wody bardzo rozprzestrzeniła się jemiała powodująca konieczność wykonywania zrębów sanitarnych i usuwania całych drzewostanów. W minionym dziesięcioleciu Nadleśnictwo Opole wykonało 217 zrębów sanitarnych na łączną powierzchnię 704,6 ha. Dzięki odważnym decyzjom uniknięto wielkopowierzchniowej gradacji owadów (kambiofagów).

Intensywność wydzielania i wyróbki posuszu spowodowała znaczące obniżenie odkładającego się przyrostu drzewostanów nadleśnictwa w odniesieniu do przyrostu tabelarycznego.

Następnie Kierownik ZOL ocenił stan zdrowotny i stan sanitarny lasu. Przedstawił znaczenie czynników szkodotwórczych utrudniających prowadzenie gospodarki leśnej. Zwrócił uwagę na chrabąszczowate (pędraki), które były zwalczane poprzez zabiegi ograniczające występowanie.

W podsumowaniu przedstawił ocenę stanu ogólnej ochrony lasu w nadleśnictwie w kontekście zdarzeń atmosferyczno-środowiskowych które wystąpiły w analizowanym okresie oraz podejmowanych przez nadleśnictwo trudnych organizacyjnie i wykonawczo działań. Podkreślił iż nadleśnictwo charakteryzuje się:

- średnim poziomem zagrożenia/podatności drzewostanów na występowanie szkód od wiatru i śniegu,
- wyjątkowym, niezwykle znaczącym rozmiarem potrzeb wykonywania wymuszonych cięć sanitarnych - podyktowanych głównie racjami zdrowotnościowymi, tj. wydzielającym się posuszem, w mniejszym udziale realizowanych w następstwie szkód atmosferycznych,
- wysokim poziomem ubytku przyrostu zasobów drzewnych z tyt. chorobowych (oraz naturalnych) przyczyn wydzielania się posuszu i zamierania drzew,

- wyjątkowo znacząco obniżoną zdrowotnością wszystkich podstawowych dla drzewostanów nadleśnictwa lasotwórczych gatunków drzew - przede wszystkim sosny oraz dębu i brzozy, a także buka, modrzewia, dębu czerwonego; krytyczną zdrowotnością świerka, jesionu, osiki; dość dobrą zdrowotnością olszy,
 - odpowiednim, dobrym na ogół poziomem stanu sanitarnego lasu - z przejściowo występującymi niższymi nieco poziomami higieny posuszowej drzewostanów sosnowych w okresach znaczących nasileń wydzielania posuszu sosnowego w latach 2016-2021 - po ekstremalnej suszy z roku 2015 r.,
 - występowaniem obszarów ognisk gradacyjnych foliofagów: brudnicy mniszki, boreczników sosnowych, osni gwiazdzistej, poprocha cetyniaka - aktywnych w okresie ostatniego 10-lecia występowaniem stanów zagrożeń wyłącznie od brudnicy mniszki, bez potrzeby podejmowania zabiegów ograniczających,
 - znaczącym poziomem natężenia problematyki związanej z występowaniem i uszkodzeniami od szkodliwych owadów,
 - podwyższoną istotnością problemu zagrożenia upraw i młodników od zwierzyny płowej,
 - wysokim poziomem natężenia problemu występowania uszkodzeń powodowanych przez czynniki abiotyczne oraz patogeny grzybowe i inne,
 - ogólnie dla nadleśnictwa wysokim poziomem istotności gospodarczej całości problematyki ochrony lasu.
- Szczegóły znajdują się w ww. referacie.

III. Koreferat wykonawcy projektu planu urządzania lasu

Przedstawiciel BULiGL Oddział w Krakowie odniósł się do przedstawionych w referacie Nadleśniczego zagadnień. Dokonał analizy stanu posiadania, porównał zadania gospodarcze z ich realizacją w oparciu o Decyzję Ministra Środowiska zatwierdzającą PUL z dnia 12 marca 2014 roku oraz o Aneks do PUL wg stanu na 15 lipca 2021 r. Szczególną uwagę zwrócił na dobrą realizację zaplanowanych zabiegów w obliczu zjawisk kłęskowych, które wystąpiły w minionym dziesięcioleciu. Przeanalizował zmiany struktury i miąższości drzewostanów w okresie 10-letnim oraz wpływ gospodarki leśnej na skład gatunkowy drzewostanów. Potwierdził wysoką ocenę jakości upraw i młodników jednocześnie zwracając uwagę na zagrożenia abiotyczne i biotyczne w tym presję zwierzyny płowej mogące pogorszyć stan zdrowotny drzewostanów w kolejnych latach. Nie wniósł zastrzeżeń do Referatu i stwierdził, że Nadleśnictwo Opole prawidłowo prowadziło gospodarkę leśną w okresie obowiązywania PUL na lata 2014-2023 jednocześnie podążając za postępującymi zjawiskami zamierania drzewostanów sosnowych przyczyniło się do ustabilizowania stanu sanitarnego i zachowania trwałości lasów.

Dyskusja

Przewodniczący komisji realizując potrzebę dodatkowego omówienia, w ramach dyskusji, zagadnień związanych z udostępnianiem lasów w celach rekreacyjno-turystycznych oddał głos Nadleśniczemu, który zwrócił uwagę na duże zaangażowanie i otwartość Nadleśnictwa Opole na różne inicjatywy społeczne w związku z położeniem gruntów Nadleśnictwa w centrum województwa obejmującego aglomeracje miejskie. Zwrócił uwagę że nadleśnictwo czynnie uczestniczy w organizacji licznych imprez biegowych, spacerowych, rowerowych na terenach leśnych i jednocześnie tworzy infrastrukturę turystyczną w porozumieniu z lokalną społecznością i turystami.

W dyskusji głos zabrał Paweł Żyła przedstawiciel Opolskiego Towarzystwa Przyrodniczego. Odnosząc się do kwestii udostępnienia lasów zwrócił uwagę, na zaangażowanie Nadleśnictwa Opole w pełnienie szeroko pojętej społecznej funkcji lasów, zaznaczył jednak, że dokumentacja projektu PUL w zbyt małym zakresie odnosi się do omawianej tematyki.

Posiłkując się prezentacją przedstawiał uwagi, które OTP sformułowało do protokołu KZP dla Nadleśnictwa Opole, przede wszystkim uwagę dotyczącą rezygnacji z dominacji sosny w odnawianiu drzewostanów, w szczególności na siedliskach żyznych oraz uwagę dotyczącą odstąpienia od zrębów zupełnych w lasach ochronnych i wokół miast.

Nawiązując do publikacji Prof. Jarosława Sochy zaprezentował mapy zagrożenia zamieraniem drzewostanów sosnowych na gruntach nadleśnictwa ze szczególnym uwzględnieniem drzewostanów sąsiadujących z miejscowością Niwki i Jeziorem Turawskim.

Następnie zaprezentował przykład wykonania zrębu zupełnego w lesie podwójnie ochronnym (lasy ochronne uszkodzone przez przemysł oraz wokół miast) na siedlisku LMśw w ramach rębni IB, w wydzieleniu 43b, przy drodze prowadzącej nad Jezioro Turawskie, przemierzanej przez mieszkańców Opola.

Zasugerował, że mimo iż jest to według opisu taksacyjnego monokultura sosnowa, dla której odpowiednia jest rębnia IB to na tej powierzchni występują też inne gatunki w tym liściaste. Stwierdził, że opis taksacyjny ani gospodarka leśna nie dostrzega wielogatunkowego, piętrowego lasu z dębem w drugim piętrze oraz dużym udziałem drzew liściastych w podszycie i nalocie. Dodatkowo stwierdził że odbiór społeczny takich działań jest jednoznacznie negatywny.

Powołał się również na Zarządzenie Nr 11a Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 11 maja 1999 r. sugerując że nie zastosowano się do przepisów dotyczących kształtowania strefy ekotonowej, narażając jednocześnie sąsiadujący drzewostan na negatywne oddziaływanie wiatru.

Na zakończenie stwierdził, że nie trzeba wprowadzać rewolucyjnych zmian, wystarczy przestrzegać istniejących regulacji i zapisów PUL zwłaszcza jeżeli sytuacja dotyczy ekotonu przy drodze.

W odpowiedzi Nadleśniczy Nadleśnictwa Opole podziękował za zgłoszone uwagi. Uzasadnił konieczność wykonania zrębu zupełnego bardzo intensywnym wydzielaniem się posuszu sosnowego. Decyzję uzasadnił również względami bezpieczeństwa publicznego ze względu na bezpośrednie sąsiedztwo drzewostanu z drogą i realne niebezpieczeństwo w związku z ewentualnym pozostawieniem pojedynczych drzew również ze względu na ekspozycję i zagrożenie połamania drzew przez silny wiatr występujący od strony jeziora. Zaznaczył że w świetle aktualnych przepisów, wzdłuż dróg, będą kształtowane ekotony z wykorzystaniem gatunków krzewiastych. Rozwagał również możliwość postawienia tablic informacyjnych z syntetycznym przedstawieniem zamierzeń dotyczących powierzchni przeznaczonych do zabiegów gospodarczych, skierowanych do lokalnej społeczności oraz ukierunkowania edukacji prowadzonej przez nadleśnictwo.

Zaprosił również do kontaktowania się z nadleśnictwem celem skonsultowania i wyjaśnienia działań nadleśnictwa budzących kontrowersje.

Nawiązując do wypowiedzi Pawła Żyły głos w dyskusji zabrał Naczelnik-Wydziału Urządzania Lasu RDLP w Katowicach poruszając aspekty prawne stwierdził że przywołane zarządzenie Dyrektora Generalnego 11A zostało wydane w 1999 roku. Dokumentami określającymi zasady obecnie prowadzonej gospodarki leśnej są Zasady Hodowli Lasu. Dokumentem określającym zasady tworzenia ekotonów jest również Rozporządzenie Ministra

Klimatu i Środowiska z dnia 27 marca 2023 r., w sprawie wymagań dobrej praktyki w zakresie gospodarki leśnej.

Głos w dyskusji zabrał również Dyrektor BULiGL precyzując kwestię dokładności opisów taksacyjnych zwrócił uwagę że opisy podczas bieżącej rewizji urządzenia lasu są poddane weryfikacji. Zaznaczył również że las jest środowiskiem w którym zachodzą dynamiczne zmiany.

IV. Ocena końcowa gospodarki leśnej sporządzona przez Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Katowicach.

Ocenę prowadzenia gospodarki leśnej w minionym okresie gospodarczym oparto o:

- zasadę powszechnej ochrony lasów,
- zasadę trwałości utrzymania lasów,
- zasadę ciągłości i zrównoważonego wykorzystania wszystkich funkcji lasów,
- zasadę powiększania zasobów leśnych.

W ocenie końcowej gospodarki leśnej w minionym okresie gospodarczym Dyrektor RDLP omówił następujące kwestie:

- Przewodniczący narady biorąc pod uwagę treść wcześniej wygłoszonych referatów stwierdził że nadleśnictwo podjęło wszelkie próby powiększenia zasobów leśnych szczególnie w postaci zasobów gruntowych. Zwrócił uwagę na pozyskanie dodatkowej, ponad 71 ha powierzchni w zasobach Lasów Państwowych co wymagało dużego zaangażowania pracowników Nadleśnictwa. Oceniał że nadleśnictwo wpisuje się w ogólnopolski trend powiększania zasobów leśnych PGL Lasy Państwowe.
- Stwierdził, że spadek zasobów drzewnych jest prawdopodobnie ogólnopolskim trendem związanym ze zwiększonym użytkowaniem rębny drzewostanów, które powstały z nasadzeń powojennych jak również bardzo dużym użytkowaniem przygodnym wymuszonym stanem sanitarnym lasu.
- Przywołał znaczenie zmian klimatycznych i zjawisk kłęskowych, które w największym stopniu determinowały działania minionego okresu poprzez konieczność stosowania cięć sanitarnych w drzewostanach przedrębnych co przyczyniło się również do zmniejszenia zasobów.
- Odniósł się do wskazań wykonawcy projektu PUL dotyczących zmniejszenia przyrostu drzewostanów ponownie w kontekście obecnie obserwowanych zmian warunków klimatycznych oraz dużej powierzchni drzewostanów przeszłorębnych, które wykazują znacznie mniejszy przyrost od drzewostanów młodszych.
- Oceniając nadleśnictwo przez pryzmat nie w pełni zrealizowanego użytkowania rębego w ujęciu powierzchniowym i masowym stwierdził, że można usprawiedliwić to cięciami sanitarnymi, ale również znacznie zwiększoną ilością odnowień naturalnych, które są bardzo pożądanym elementem gospodarki leśnej, jednak nieco opóźniającym odnawianie i w konsekwencji możliwość lokalizacji kolejnych pozycji rębnych.
- Zwrócił uwagę na zabiegi pielęgnacyjne związane z pozyskaniem drewna, które były wykonane w najwyższym możliwym zakresie. Oceniał, że w znacznej mierze były to również zabiegi o charakterze negatywnym, uwzględniający stan zdrowotny drzewostanów.
- Przechodząc do oceny upraw i młodników zarówno na powierzchniach otwartych, jak i podkopowych stwierdził że ocena jest dobra ale nie bardzo dobra, gdyż biorąc pod uwagę realia Nadleśnictwa Opole, jest to zdeterminowane w znacznej mierze szkodami od zwierzyny.

- Określił szkody od zwierzyny płowej, jako bardzo istotny problem. Zwrócił uwagę, że szkody od zwierzyny nie mogą determinować prowadzenia gospodarki leśnej szczególnie w nadleśnictwie, które boryka się z tak dużymi problemami zdrowotnymi drzewostanów. Jeżeli chodzi o jeleniowate, zwrócił również uwagę aby w dalszym ciągu mieć na uwadze stany inwentaryzacyjne i stany docelowe, które przyjęte zostały w wieloletnich łowieckich planach hodowlanych.
- Wskazał na trend odchodzenia od wielkopowierzchniowych grodzień sprzyjający zmniejszeniu lokalnych uszkodzeń od zwierzyny płowej.
- Wskazał również wilka, który jest coraz liczniej inwentaryzowany na terenie Nadleśnictwa Opole, jako sprzymierzeńca ograniczającego liczebność jeleniowatych.
- Jako oddzielną kwestię poruszył lokalne szkody od bobrów ale również aspekt pozytywnego oddziaływania poprzez zwiększenia retencji wody.
- Wysoko ocenił determinację nadleśnictwa aby jednocześnie utrzymać stan sanitarny i zdrowotny oraz zachować powierzchnię leśną na niezmiennym poziomie.

Na zakończenie rozważań Dyrektor pozytywnie ocenił gospodarkę leśną (ocena bardzo dobra) w Nadleśnictwie Opole za okres 2014-2023 jednocześnie dziękując kadrze całego nadleśnictwa za wkład w działalność jednostki.

Szczegóły znajdują się w Ocenie Końcowej.

Końcowe ustalenia w sprawie organizacji prac urzędniowych

I. Referat Wykonawcy projektu planu dotyczący propozycji gospodarki leśnej na przyszły okres gospodarczy.

Dyrektor BULiGL Oddział w Krakowie przedstawił podsumowanie zadań na projektowany okres gospodarczy oraz zaprezentował „Prognozę zmian stanu zasobów drzewnych na koniec okresu gospodarczego 2024-2033” opartą o przyrost bieżący roczny tablicowy oraz o przyrost użyteczny.

Następnie Dyrektor oraz Kierownik pracowni urządzania lasu BULiGL Oddział w Krakowie przedstawili referat, w którym omówili uzyskane wyniki z inwentaryzacji zasobów leśnych w Nadleśnictwie, założenia i podstawy tworzonego planu urządzenia lasu.

W szczególności omówieniu poddano:

1. Zgodność wykonanych prac z przepisami prawnymi oraz obowiązującymi instrukcjami, zasadami i wytycznymi KZP oraz wytycznymi RDLP w Katowicach, w tym:
 - zakres i rozmiar wykonanych prac terenowych, ze szczególnym uwzględnieniem uzgodnień i ustaleń z Nadleśnictwem oraz Wydziałem Urządzania Lasu RDLP w Katowicach,
2. Wyniki prac inwentaryzacyjnych obrazujące obecny stan lasu na tle przyrodniczych warunków produkcji leśnej, w tym:
 - stan posiadania,
 - przyrodnicze warunki produkcji leśnej,
 - podział powierzchniowy i numeracja oddziałów,
 - zagadnienia nasiennictwa i selekcji,
 - charakterystyka stanu lasu i zasobów drzewnych,
3. Propozycje prowadzenia gospodarki leśnej na przyszły okres gospodarczy, w tym:
 - podział według dominujących funkcji lasu, z uwzględnieniem lasów o zwiększonej funkcji społecznej w strefach zrównoważonego oddziaływania społecznego,
 - podział na gospodarstwa,

- wieki rębności,
- projektowany etat oraz wytyczne w zakresie użytkowania rębego i przedrębego,
- projektowane zadania oraz wytyczne w zakresie prac hodowlanych,
- wykaz odnowień naturalnych,
- kierunkowe zadania z zakresu ochrony lasu, w tym ochrony przeciwpożarowej,
- kierunkowe zadania z zakresu gospodarki łowieckiej,
- kierunkowe potrzeby z zakresu infrastruktury technicznej,
- wytyczne w zakresie zagospodarowania rekreacyjnego.

Przedstawione przez Wykonawcę prac ww. zagadnienia są spójne z zapisami i ustaleniami wynikającymi z tematu: „Podstawowe założenia polityki zagospodarowania przestrzennego regionu, dotyczące gospodarki leśnej i ochrony przyrody, z uwzględnieniem regionalnych strategii rozwoju oraz regionalnych programów ochrony środowiska”.

W wyniku przeprowadzonych prac dokonano weryfikacji otrzymanych danych ewidencyjnych gruntów nadleśnictwa. Rozbieżności pomiędzy otrzymaną dokumentacją, a stanem faktycznym na gruncie (stwierdzone podczas prac terenowych) zostały zgłoszone nadleśnictwu w postaci „Wykazu rozbieżności”, który został zaakceptowany przez Nadleśniczego.

W dniach 31.05 - 02.06. 2023 roku przeprowadzono test kontroli pomiaru miąższości w Nadleśnictwie Opole. Kontrolę dokonał Zespół zadaniowy powołany przez Dyrektora RDLP w Katowicach. Kontrola objęła 50 powierzchni kołowych, w trakcie której stwierdzono prawidłowość wykonanych prac. Podczas odbioru przeprowadzono również kontrolę inwentaryzacji drewna martwego. Wyniki testu zostały omówione i przyjęte przez komisję.

II. Referat Wykonawcy projektu planu dotyczący Programu Ochrony Przyrody oraz Prognozy oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko

Dyrektor BULiGL Oddział w Krakowie przedstawił podstawowe zagadnienia, zawarte w Programie Ochrony Przyrody.

Program ochrony przyrody (POP):

1. Zawartość programu ochrony przyrody.
2. Źródła informacji o środowisku przyrodniczym.
3. Walory przyrodnicze.
4. Formy ochrony przyrody.
5. Zadania z zakresu ochrony przyrody.

Dyrektor BULiGL przedstawił również informacje dotyczące Prognozy Oddziaływania na Środowisko projektu planu urządzenia lasu Nadleśnictwa Opole (POŚ):

1. Podstawy i metodyka opracowania.
2. Analiza wpływu zapisów projektu planu na środowisko oraz formy ochrony przyrody na terenie nadleśnictwa i w jego sąsiedztwie.
3. Stwierdzenie braku negatywnego oddziaływania projektu planu urządzenia lasu na środowisko (w tym gatunki roślin, zwierząt i siedliska przyrodnicze) oraz obszary Natura 2000 na gruntach Skarbu Państwa w zarządzie Nadleśnictwa.
4. Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektu PUL.

Wykonawca prac w przekazanych materiałach zaprezentował ostateczną wersję mapy przeglądowej obszarów chronionych nadleśnictwa i funkcji lasu. Komisja zaakceptowała przedstawione mapy.

Komisja zaakceptowała wnioski w sprawie ochrony lasu oraz monitoringu skutków realizacji postanowień planu urządzenia lasu w zakresie oddziaływania na środowisko i na obszary Natura 2000 zawarte ww. dokumentach.

Przewodniczący narady przekazał informację o planowanym wyłożeniu projektu planu do konsultacji społecznych na stronach internetowych RDLP z możliwością szczegółowego zapoznania się z danymi zamieszczonymi przez wykonawcę.

III. Koreferat nadleśniczego do referatu Wykonawcy projektu planu urządzenia lasu wraz z Programem edukacji leśnej.

Nadleśniczy Nadleśnictwa Opole odnosząc się do referatów BULIGL stwierdził, że zawierają dotychczasowe ustalenia poczynione w trakcie realizowanych prac urządzeniowych VI rewizji a w szczególności wynikające z ustaleń KZP oraz uzgodnień z pracownikami nadleśnictwa. Zaakceptował zapisy zawarte w Referacie BULIGL nie wniósł do nich zastrzeżeń.

Nadleśniczy bardzo wysoko ocenił współpracę z BULiGL Oddział w Krakowie, która odbywała się na każdym etapie prac nad planem urządzenia lasu oraz merytoryczny nadzór ze strony RDLP w Katowicach. Podziękował również podległym pracownikom Nadleśnictwa oraz wszystkim osobom zaangażowanym w prace nad projektem planu urządzenia lasu.

Część B: projekt planu urządzenia lasu.

Końcowe wytyczne dotyczące organizacji prac nad planem urządzenia lasu wraz z programem ochrony przyrody oraz prognozą oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko.

Przyjęte zasady określania zadań gospodarczych dla Nadleśnictwa Opole projektowane były w oparciu o zapisy Protokołu z KZP i wytyczne RDLP w Katowicach.

Komisja zaakceptowała przedstawiane w projekcie planu urządzenia lasu:

1. Zakres i formę podstawowych założeń polityki przestrzennej zagospodarowania regionu.
2. Zmiany (korekty) w podziale powierzchniowym oraz korekty granic i numeracji oddziałów.
3. Wyniki testu kontroli pomiaru miąższości na powierzchniach próbnych.
4. Etat określony według potrzeb hodowlanych i ochronnych w rozmiarze:
 - etat miąższościowy użytków rębnych w ilości 802 993 m³ grubizny netto.
 - etat powierzchniowy użytków rębnych w 3161,84 ha, w tym użytki rębne zaliczone na poczet przyjętego etatu powierzchniowego 3158,31 ha.
 - powierzchniowy etat cięć w użytkowaniu przedrębnym w wysokości 11192,95 ha, (TW – 3607,81 ha, TP – 7585,14 ha), z szacunkowym pozyskaniem w drzewostanach przeznaczanych do użytkowania przedrębnego w wysokości 501 180 m³ grubizny netto, co stanowi ok. 50 % wielkości spodziewanego przyrostu miąższości w drzewostanach nieplanowanych do użytkowania rębego.
 - Przyjęta wielkość użytkowania rębego jest etatem według potrzeb hodowlanych i zgodna z pożądanym stanem tych zasobów na koniec planowanego okresu gospodarczego.
5. Rozmiar prac z zakresu hodowli lasu, w tym:
 - projektowaną powierzchnię zalesień i odnowień w rozmiarze 2926,35 ha,
 - projektowaną powierzchnię pielęgnowania upraw i młodników 3144,08 ha.

6. Zadania dotyczące ochrony lasu, w tym zadania ochrony przeciwpożarowej wynikające z zaliczenia Nadleśnictwa do I kategorii zagrożenia pożarowego.
7. Zadania dotyczące gospodarki łowieckiej i potrzeby w zakresie infrastruktury technicznej.
8. Uzupełnienia do ustaleń protokołu KZP w postaci:
 - Przyjęcia dodatkowych typów drzewostanu: So-Dbb na siedlisku LMśw 1, Bk na siedlisku LMśw 1, Dbb na siedlisku LMśw 1, Bk-So na siedlisku LMśw 2, Dbb-So na siedlisku LMśw 2, Dbb na siedlisku LMśw 2, Dbb-So na siedlisku LMw 0, Dbb na siedlisku LMw 0, Dbs-OI na siedlisku LMw 1, Dbs na siedlisku LMw 1, OI na siedlisku LMw 1, So-Dbs na siedlisku LMw 1, Dbs-So na siedlisku LMw 2, Dbs-OI na siedlisku LMw 2, OI na siedlisku LMw 2, Dbs na siedlisku LMw 2, OI na siedlisku OI 0, Dbs na siedlisku Ł 0, Dbs na siedlisku Ł 1, OI na siedlisku Ł 1, OI na siedlisku Ł 2,
9. Uzupełnienia do ustaleń protokołu KZP w postaci:
 - przyjęcia sposobów zagospodarowania stosownymi rębniami dla proponowanych nowych typów drzewostanów.
10. Uzupełnienia do ustaleń protokołu KZP w postaci:
 - przyjęcia typu drzewostanu Db dla siedliska przyrodniczego kwaśnej dąbrowy 9190 oraz OI dla priorytetowego siedliska łągów 91E0 w zasięgu obszarów Natura 2000.

W podsumowaniu obrad Przewodniczący stwierdził, iż Narada Techniczno-Gospodarcza dla Nadleśnictwa potwierdza:

- przyjęcie modyfikacji ustaleń protokołu KZP w zakresie typów drzewostanów i wieku rębności dla sosny wejmutki,
- dokonanie oceny gospodarki leśnej za okres obowiązywania poprzedniego planu urządzenia lasu,
- pozytywne wyniki prowadzenia monitoringu skutków realizacji postanowień expirującego PUL w zakresie oddziaływania na środowisko i na obszar Natura 2000,
- wykonanie projektu planu urządzenia lasu wraz z programem ochrony przyrody zgodnie z przepisami ustawy o lasach oraz wytycznymi KZP,
- akceptację prognozy oddziaływania na środowisko planu urządzenia lasu.

Dyskusja

Drugą część dyskusji, która dotyczyła Projektu PUL na lata 2024-2033 otworzył Adam Kuńka przedstawiciel RDOŚ w Opolu jednak ze względu na problemy techniczne swoją uwagę przekazał na czacie. Zasugerował aby Prognozę Oddziaływania na Środowisko uzupełnić o analizę możliwości osiągnięcia szczegółowych celów ochrony poszczególnych przedmiotów ochrony w obszarach Natura 2000.

W odpowiedzi Dyrektor BULiGL stwierdził, że szczegółowe cele ochrony zostały wprowadzone w formie Aneksów do PZO i zostaną uwzględnione w Prognozie Oddziaływania na Środowisko.

Następnie głos w dyskusji zabrał ponownie Paweł Żyła przedstawiciel Opolskiego Towarzystwa Przyrodniczego, który wyraził krytyczny pogląd odnośnie zastosowanych odnowień na siedliskach lasu mieszanego. Zasugerował aby proponowane dodatkowe składy odnowień nie były wyłącznie wariantami ujętymi w dokumentacji lecz miały faktyczne zastosowanie na gruncie tam gdzie jest to możliwe.

W dalszej części swojego wystąpienia poruszył kwestię drzewostanu po wykonaniu cięć rębnych na siedlisku boru mieszanego świeżego w lasach ochronnych wokół miast z

pozostawieniem drzew liściastych drugiego piętra i wykorzystaniem odnowienia naturalnego. Powyższą sytuację przedstawił jako przykład w jaki sposób można prowadzić gospodarkę leśną uzasadniając, że nie tylko sosna może rosnąć w tych warunkach.

W odpowiedzi Nadleśniczy zasugerował, że na gruntach Nadleśnictwa Opole zostały wykonane w 2021 roku prace glebowo siedliskowe, które zostały przyjęte do projektu PUL co pozwoli na prawidłowe dopasowanie składów gatunkowych do występujących siedlisk. Wyjaśnił również, że poszczególne gatunki mają różne zdolności wzrostowe i wymagania troficzne. Zapewnił, że w Nadleśnictwie Opole gospodarka przedstawiona jako przykład na zdjęciu również jest realizowana wszędzie tam gdzie drzewostan dębowy w drugim piętrze ma przyszłościowy charakter oraz przede wszystkim tam gdzie następuje regres sosny. Warstwa drugiego piętra jest usuwana wyłącznie w sytuacji gdzie stwarza zagrożenie bezpieczeństwa publicznego lub nie jest przyszłościowa do dalszej hodowli ze względu na niską jakość.

Przewodniczący zakończył obrady dziękując szczególnie obecnym i byłym pracownikom Nadleśnictwa Opole, przedstawicielom BULIGL jako wykonawcy PUL, przedstawicielom RDLP zwłaszcza z Wydziału ds. Urządzania Lasu oraz wszystkim, którzy brali udział w obradach.

Załączniki:

Załącznikami do części A protokołu są:

- lista obecności na NTG,
- Projekt Planu urządzenia lasu wraz Programem ochrony przyrody oraz Prognozą oddziaływania na środowisko projektu w postaci cyfrowej.

Protokółował:
Sylwester Nalepa
Kierownik pracowni urzędzeniowej BULiGL

Przewodniczył:

Z-ca Dyrektora ds. Gospodarki leśnej

Zatwierdził:

Dyrektor RDLP w Katowicach